

39; Ki. 3. 42; Śi. 3. 50. -3 A cushion. -4 A collection, quantity, an assemblage; प्रस्तारस्थगिता इवोन्मुखमणि-ज्योतिर्वितानैर्दिशः Māl. 6. 5; Ki. 17. 61. -5 A sacrifice, an oblation; वितानेष्वप्येवं तव मम च सोमे विधिरभूत् Ve. 6. 30; 3. 16; Śi. 14. 10. -6 The sacrificial hearth or altar. -7 Season, opportunity. -8 Plenty, abundance. -9 Performance, accomplishment. -नम् 1 Leisure, rest. -2 A dual part of the elephant's head to which the hook is applied; Mātāṅga L. 12. 19.

वितानकः, -कम् 1 An expanse. -2 A heap, quantity collection, mass; बह्वीयसा दीप्तिवितानकेन चक्रासयामासतुल्लसन्ती Śi. 3. 6; 6. 27. -3 An awning, a canopy. -4 The tree called Māḍa.

वितानायते Den. Ā. To act or serve as an awning; प्राग्भारेषु शिखण्डिताण्डविविधौ मेधैवितानायते Māl. 9. 15.

वितानीकृ 8 U. To spread or extend over (as a canopy), overshadow.

वितायमान a. [तनोते: यकि शानच् P. VI. 4. 44] Being spread out; आसीदथर्वा त्रिवलित्रिवेदी मूलाद् विनिर्गत्य वितायमाना N. 10. 74; वितायमानयशसस्तदाश्रमपदं ययुः Bhāg 4. 1. 22.

वितार a. 1 Starless. -2 Without a nucleus (as a comet).

विताल a. Breaking time (in music). -लः Wrong time. -ली An instrument for beating time.

वितुन्न a. Pierced, torn; निष्फलेषु वितुन्नाद्गो नक्ष्यतीत्यत्र का प्रमा Pañchadaśī 7. 280.

वितुन्नम् 1 The pot-herb called सुनिषण्णक. -2 The plant called शैवाल.

वितुन्नकम् 1 Coriander-seed. -2 Blue vitriol. -कः The plant called तामलकी.

वितुप्त p. p. Satisfied, satiated.

वितुष्ट p. p. Dissatisfied, displeased, discontented.

वितृष्ण a. Free from desire, content. -ष्णा Ardent desire.

वितृ 1 P. 1 To cross or pass over, go beyond; आरूढ-मद्रीनुदधीन् वितृणम् R. 6. 77. -2 To give, grant, impart, confer or bestow on, vouchsafe, favour with; भगवान् मारीचस्ते दर्शनं वितरति Ś. 7; वितरति गुरुः प्राज्ञे विश्या यथैव तथा जडे U. 2. 4; वितरति नृपो नोचितमहो Pt. 1. 11; U. 3. 48; निवासहेतोस्तजं वितेरुः R. 14. 81; Māl. 1. 3; 6. 7; 9. 5, 44. -3 To cause, produce; ज्योत्स्नाशङ्कामिह वितरति हंसश्रेणी Ki. 5. 31. -4 To carry over, ferry over. -5 To give (as medicine), apply a remedy. -6 To do, perform. -7 To forgive, pardon. -8 To increase, enhance. -Caus. To carry through, accomplish (fig. also).

वितरणम् 1 Crossing over. -2 A gift, donation, present; पूर्णाशा बहवः कृता वितरणैर्येन त्वया याचकाः Subhāṣ. -3

Giving up, leaving, abandoning. -4 Leading over, transference.

वितृण p. p. 1 Crossed or passed over. -2 Given, bestowed, imparted; करकमलवितृणैः U. 3. 25; Śi. 7. 67; 17. 15. -3 Gone down, descended; R. 6. 77. -4 Conveyed. -5 Subdued, overcome (see तृ with वि). -6 Fought (as a battle).

वितृ 10 U. (वितृयति-ते; वितृपयति-ते also according to some) To give away, give as alms.

वितृ p. p. [विद् लाभे क्त] 1 Found, discovered. -2 Gained, acquired. -3 Examined, investigated. -4 Known, famous. -तम् 1 Wealth, possessions, property, substance. -2 Power. -3 Gold; L. D. B. -4 The second astrological mansion. -Comp. -आगमः, -उपार्जनम् acquisition of wealth. -ईशः, -पः, -पतिः, -पालः an epithet of Kubera; रुद्राणां शंकरश्चास्मि वितृशो यक्षरक्षसाम् Bg. 10. 23; Ms. 7. 4; Bhāg. 5. 10. 17. -ईहा f. a desire for wealth; धर्मार्थं यस्य वितृहा वरं तस्य निरोहता । प्रक्षालनाद्धि पङ्कस्य दूरादस्पर्शनं वरम् ॥ Udb. -जानि a. one who has married a wife. -दः a donor, benefactor. -पेटा, -टी money-receptacle, purse. -मात्रा property. -वर्धन a. profitable, lucrative. -समागमः acquisition of wealth, income; भूरिव्यया प्रचुरवित्तसमागमा च Pt. 1. 425.

वित्तवत् a. Rich, wealthy.

वित्तिः f. [विद्-क्तिन्] 1 Knowledge. -2 Judgment, discrimination, thought. -3 Gain, acquisition. -4 Likelihood.

वित्रस् 1, 4 P. To be frightened or terrified; वित्रस्त-सुग्धहरिणीसदृशैः कटाक्षैः Bh. 1. 9. -Caus. To terrify, frighten.

वित्रासः Fear, alarm, terror.

वित्रिभलशकम् The highest point of the ecliptic above the horizon.

वित्सनः An ox, a bull.

विथृ 1 Ā. (वेथते) To beg, ask.

विथुरः [व्यथ्-उरच् संप्रसारणं च Un. 1. 40] 1 A demon. -2 A thief. -रा A widow; cf. विथुरा.

विद् I. 2 P. (वेत्ति or वेद, विवेद-विदांचकार, अवेदीत्, वेत्स्यति, वेत्तुम्, विदित; desid. विविदिषति) 1 To know, understand, learn, find out, ascertain, discover; न चैतद्विमः कतरन्नो गरीयो यद्वा जयेम यदि वा नो जयेयुः Bg. 2. 5; तं मोहान्धः कथमय-मसुं वेत्तु देवं पुराणम् Ve. 1. 23; 3. 39; Ś. 5. 27; R. 3. 43; Bg. 4. 34; 18. 1. -2 To feel, experience; परायत्तः प्रीतिः कथमिव रसं वेत्ति पुरुषः Mu. 3. 4. -3 To look upon, regard, consider, know or take to be; य एनं वेत्ति हन्तारम् Bg. 2. 19; विद्धि व्याधिव्यालप्रस्तं लोकं शोकहतं च समस्तम् Moha M. 5; Bg. 2. 17; Ms. 1. 33; Ku. 6. 30. -Caus. (वेदयति-ते) 1 To make known, communicate, inform, apprise, tell.